

ذخیره دحوالارض چیست؟

بنا به روایتی حضرت حجت (عج) در این روز قیام خواهند کرد...

بنا به روایتی حضرت حجت (عج) در این روز قیام خواهند کرد... زمین، گاهواره زندگی انسان و همه موجودات زنده است که با تمام کوه ها، دریاها، درّه ها، جنگل ها، چشمه ها، رودخانه ها، معادن و منابع گران بهایش، نشانه ای از نشانه های آفریدگار به شمار می آید که آن را گسترانیده است. روز دحوالارض - روز گسترش زمین - روز بسیار مبارکی است و آداب و اعمال ویژه ای دارد؛ از جمله... «#تائناک - بیست و پنجم ذیقعد، هم زمان با دحوالارض یعنی گسترش یافتن زمین است. از امیرالمومنین - علیه السلام - روایت شده است که فرمودند: «#نخستین رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در بیست و پنج ذی القعدة بود. کسی که در این روز روزه بگیرد و شبش را به عبادت بایستد، عبادت صد سال را که روزش را روزه و شبش را عبادت کرده است خواهد داشت.» همچنین در برخی از روایات این روز به عنوان روز قیام امام زمان مهدی موعود(عج) معرفی شده و خاتم المحدثین، شیخ عباس قمی (ره) روز دحوالارض را از چهار روز معروفی ذکر کرده که روزه آن ثواب هفتاد سال عبادت را دارد. روز دحوالارض از روزهای پر برکت خدا برای بندگان سالک الی الله در کتاب شریف «#المراقبات» روایت است که امام رضا - علیه السلام - فرموده اند: در شب بیست و پنجم ماه ذی القعدة حضرت ابراهیم (ع) و حضرت عیسی (ع) متولد شده اند. در این روز، رسول خدا - صلی الله علیه و آله - به قصد حجة الوداع از مدینه با یکصد و چهار هزار یا یکصد و بیست و چهار هزار و حضرت فاطمه (ع) و تمامی اهل بیت خود از راه شجره به مکه عزیمت نمودند. توبه، استغفار، عبادت و شب زنده داری از اعمالی است که در شب دحو الارض سفارش و تأکید بسیاری برای انجام دادن آنها شده است. شب و روز دحوالارض نمازها و ادعیه مخصوصی دارد که کیفیت آنها در کتاب مفاتیح الجنان مرحوم شیخ عباس قمی (ره) آمده است.

معنای دحوالارض

«#دحو» به معنای گسترش است و برخی نیز آن را به معنای تکان دادن چیزی از محل اصلی اش تفسیر کرده اند. منظور از دحوالارض (گسترده شدن زمین) این است که در آغاز، تمام سطح زمین را آب های حاصل از باران های سیلابی نخستین فراگرفته بود. این آب ها، به تدریج در گودال های زمین جای گرفتند و خشکی ها از زیر آب سر برآوردند و روز به روز گسترده تر شدند. از سوی دیگر، زمین در آغاز به صورت پستی ها و بلندی ها یا شیب های تند و غیرقابل سکونت بود. بعدها باران های سیلابی مداوم باریدند، ارتفاعات زمین را شستند و دره ها گسترده شدند. اندک اندک زمین های مسطح و قابل استفاده برای زندگی انسان و کشت و زرع پدید آمد. مجموع این گسترده شدن، «#دحو الارض» نام گذاری می شود.

برنامه های معنوی

زمین، گاهواره زندگی انسان و همه موجودات زنده است، که با تمام کوه ها، دریاها، درّه ها، جنگل ها، چشمه ها، رودخانه ها، معادن و منابع گرانبهایش، نشانه ای از نشانه های آفریدگار به شمار می آید که آن را گسترانیده است. روز دحوالارض - روز گسترش زمین - روز بسیار مبارکی است و آداب و اعمال ویژه ای دارد؛ از جمله:

1. روزه داشتن که ثواب هفتاد سال عبادت را دارد.
2. احیا و شب زنده داری شب دحوالارض که برابر با یک سال عبادت است.
3. ذکر و دعا.
4. انجام غسل به نیت روز دحوالارض و نماز مخصوص آن.

دحوالارض در قرآن

در قرآن کریم به دحوالارض اشاره شده است. خداوند در آیه 30 سوره نازعات می فرماید: «#و زمین را پس از آن (آفرینش آسمان و زمین) گسترش داد». بر پایه نظر بیشتر مفسران، منظور از «#دحیها» در این آیه، همان دحوالارض است.

دعای روز دحوالأرض

یکی از برنامه های پیشنهادی در روز مبارک گسترده شدن زمین، خواندن دعای ویژه این روز است. در بخشی از این دعا، به مسأله دحوالأرض چنین اشاره شده است: «ای خدایی که خانه کعبه را گسترانیدی و دانه را شکافتی و سختی را برطرف ساختی، از تو می خواهم در این روز از روزهایت که حق آن را بزرگ نمودی، هر گرفتاری و مشکلی را برطرف سازی».

ذیقعه؛ ماه حرام

ماه ذیقعه اولین ماه از ماه های حرام است. ماه های حرام زمان هایی هستند که جنگ در آنها ممنوع بوده و احکام ویژه ای نیز از جهت شرعی و فقهی دارند.

اما استفاده اخلاقی و تربیتی که از این حکم می توان کرد، این است که: «اگر جنگ و نزاع میان مردمان در این ماه حرام شده است» حتما منازعه و محاربه با خداوند باید بیشتر مورد نفرت قرار گیرد؛ بنابراین، شایسته است انسان مومن در این ماه ها بیشتر به فکر باشد تا اندیشه و اعضای او با گناه و معصیت، به مخالفت با خداوند برنخیزد.

مناسبت های دیگر این روز

گذشته از واقعه دحوالأرض، رویدادهای دیگری نیز در این روز رخ داده اند که اهمیت آن را دوچندان کرده اند؛ از جمله:

• میلاد ابوالانبیاء حضرت ابراهیم علی نبینا و آله و علیه السلام.

• میلاد حضرت عیسی مسیح - علیه السلام.

• خروج رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - از مدینه به همراه هزاران حاجی به سوی مکه، به قصد حجة الوداع. در این سفر وجود مقدس امیرالمؤمنین و حضرت زهرا - سلام الله علیهما - و نیز همه همسران و بسیاری از اصحاب پیامبر (ص) نیز ایشان را همراهی می کردند.

• در روایتی نیز آمده است که قائم (عج) در همین روز قیام خواهد کرد.

زیارت حضرت امام رضا - علیه السلام - بهترین و با فضیلت ترین عمل مستحبی این روز است.

نقل از: لیلا تفقدی www.hawzah.net